

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Horizontale verantwoording gemeentelijke archiefketen

Lydia Jongmans
senior cultuur en media VNG
2011

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Van specifiek naar generiek toezicht

- **Thans: specifiek toezicht door GS op B&W op basis van Archiefwet, artikelen 33 en 34.**
- **Per 2013: generiek toezicht op basis van de gewijzigde artikelen 124 en 273a Gemeentewet.**
- **Artikel 124: GS kan in de plaats treden als B&W of gemeenteraad niet (naar behoren) besluiten, handelen of een resultaat tot stand brengen.**
- **Artikel 273a: GS kan een besluit van B&W of raad voor vernietiging voordragen bij de Kroon.**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Huidige situatie wisselend

- **Gemeenten handelen verschillend.**
25% heeft geen intern toezichthoudende archivaris.
Veel archivarissen maken geen verslag voor B&W.
B&W zendt dit vaak niet naar de gemeenteraad.
De verslagen zijn zeer divers.
- **Provincies handelen verschillend.**
Van extern toezicht op afstand tot aanwezig op de werkvloer.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Toekomstige uitdagingen voor de gemeenten

- **Versterking 'horizontale' verantwoording van college van B&W aan gemeenteraad.**
- **Verantwoording over brede scope door:**
  - **vervallen onderscheid tussen provinciaal toezicht op archiefzorg en archiefbeheer;**
  - **gemeentelijke verslaglegging over gehele archiefketen=al dan niet overgebracht archief.**
- **Naast digitaal werken wordt ook digitaal archiveren relevant.**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Positie VNG, IPO en LOPAI

- **VNG: Tien Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) horizontale verantwoording gemeentelijke archiefketen = Archief-KPI's, juli 2011.**
- **IPO: Aanvullend Beleidskader interbestuurlijk archieftoezicht, waarschijnlijk begin 2012.**
- **LOPAI: Provinciale archiefinspecteurs ex**
- **artikel 33 Archiefwet worden toezichtsambtenaren ex artikel 124 Gemeentewet. Praktijkmodellen blijven mogelijk.**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Wat niet verandert

- **Artikel 7 Archiefwet: toestemming van GS voor vervanging te bewaren archiefbescheiden.**
- **Artikel 8: machtiging van de minister tot vervreemding van archiefbescheiden.**
- **Artikel 13: machtiging van GS tot opschorting overbrenging bescheiden naar bewaarplaats.**
- **Artikel 15: beslissing van GS tot beperking openbaarheid bescheiden ouder dan 75 jaar.**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Archief-KPI's

- **Doel:**
  - **horizontale verantwoording tussen college en raad;**
  - **algemene informatievoorziening richting de burger;**
  - **verticale informatievoorziening ten behoeve van de externe toezichthouder.**
- **Ontwikkeld in overleg met gemeente-archivarissen, BRAIN, LOPAI, IPO, OCW, BZK.**
- **Niet vrijblijvend: betreffen Archiefwettelijk voorgeschreven bepalingen.**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Inhoud Archief-KPI's

- 1. Lokale regelingen;**
- 2. Interne kwaliteitszorg en toezicht;**
- 3. Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid papieren en digitale archiefbescheiden;**
- 4. Specifieke eisen aan digitale archiefbescheiden;**
- 5. Vernietiging, vervanging en vervreemding van archiefbescheiden;**
- 6. Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats;**
- 7. Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots;**
- 8. Ter beschikking stelling van naar archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden;**
- 9. Rampen, calamiteiten en veiligheid;**
- 10. Middelen en mensen.**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Implementatie-aanbevelingen

- **Archief-KPI's jaarlijks gemeentelijk invullen.**
- **Jaarlijks verslag van archivaris of CIO is basis voor de Archief-KPI's van B&W aan raad.**
- **Bij voorkeur voorzien van intern systeem voor kwaliteitszorg.**
- **Openbaarmaking en onderlinge vergelijking ook via KING website waarstaatjegemeente.nl**
- **VNG deelt ervaringen vanuit 7 pilot-gemeenten.**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Archief-KPI 3 nader belicht

- **Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden.**
  - **Is er een geordend overzicht?**
  - **Zijn authenticiteit en context vast te stellen?**
  - **Is er een systeem voor toegankelijkheid?**
  - **Worden duurzame materialen en gegevensdragers gebruikt?**
  - **Zijn er duurzame verpakkingsmaterialen tijdens de opslag?**
  - **Is er een systeem dat duurzaamheid waarborgt = geen achteruitgang na 100 jaar?**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Rijk: Uitwerking Archiefvisie

- **Streven naar charter: bestuurlijke afspraken over samenwerking innovatie archiefketen.**
- **Gezamenlijk gebruik E-depot(s) voor digitale archiefbescheiden.**
- **Versterking Regionale Historische Centra.**
- **Selectie nieuwe stijl b.v. via zaaktypen.**
- **Kwaliteitsverbetering b.v. door opschaling van gemeentearchieven (advies Raad voor Cultuur).**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Versterkte relatie Archieven met ICT, DIV en KING

- **VNG: ICT @genda 2015 o.a. zaakgericht werken.**
- **KING: standaarden en normen o.a.**
  - **Baseline Gemeentelijke Informatiehuishouding: lokale kwaliteit op orde, najaar 2011.**
  - **Eerste actualisatie Zaaktypencatalogus, najaar 2011.**
- **VNG: Afstemming inzet ondersteunende instellingen ICT, DIV en archiefwerk**